

[Kaj Hansen]

Gasprisen reguleres i den indgåede aftale med DUC er et afskrækkende eksempel på, hvordan Danmarks interesser og befolkningens ve og vel ofres for at sikre, at de multinationale selskaber til enhver tid og i enhver situation kan opnå den maksimale profit. Det er jo således, at gasprisen efter en basispris på 40 kr. pr. Gcal. skal reguleres efter olieprisstigningerne. I beregningerne skal indgå såvel monopoltilsynets raffinaderipriser i Danmark som oliepriserne i Tyskland og Rotterdam. Men hvilken indflydelse har oliepriserne på produktionspriserne på naturgas i Nordsøen? Ingen, absolut ingen.

Denne form for regulering er dog den groveste form for udbytning af de danske forbrugere, man overhovedet kan tænke sig. Der er jo desværre ingen grund til at tro, at oliepriserne vil holde sig i ro. Nej, det er stensikkert, at de vil stige og stige meget i løbet af en årrække, når der bliver mindre tilførsler af olie, og det er i enhver henseende en uanstændig milliardgevinst, som DUC oven i den øvrige profit kan hente hjem ved disse prisstigninger. Hvis der skulle være bare lidt fornuft og mening i en prisregulering, skulle den selvfølgelig være baseret på almindelige pris- og lønstigninger i samfundet og ikke på olieprisernes stigning.

Det er i dag muligt ud fra det nødtørftige aftalereferat og ud fra rapporterne fra handelsministeriets amerikanske konsulentfirma at danne sig et groft skøn over DUCs samlede profitter på Nordsøeventyret, opgjort i 1979-priser. Overslaget kan gennemføres for både gas- og olieproduktion. Med hensyn til forekomsternes størrelse er benyttet D & Ms skøn over de producerbare mængder. Det er overvejende sandsynligt, at disse skøn ikke er overvurderet.

Med hensyn til drifts- og investeringsudgifter er benyttet et skøn over disse fra D & M, omregnet til 1979-prisniveau. Royalty til staten er inkluderet i udgifterne. Forudsættes det, at olie- og gaspriserne stiger to pct. mere pr. år end de øvrige priser – det fremgår flere steder i energiredegørelsen 1979, at dette forløb må anses for et moderat skøn over energiprisernes udvikling – så opnår DUC en gasprofit på ca. 30 mia kr. over det åremål, der her er tale om.

Ved anvendelsen af denne meget realistiske forudsætning fremgår det, at gasaftalens bestemmelse om, at gasprisen skal reguleres i

takt med oliepriserne, sikrer DUC en profit, der er omkring 10 mia kr. større end ved en almindelig prisregulering af gasprisen. Tilsvarende beregninger for DUCs olieproduktion viser profitter på mellem 30 og 45 mia 1979-kroner, i alt altså DUC-profitter på mellem 50 og 75 mia kr. på gas og olie. Der er med andre ord, også i betragtning af den usikkerhed, som ligger i sådanne overslag, tale om et profiteventyr, der er uden sidestykke i dansk kapitalismes historie.

I denne forbindelse må vi også være opmærksomme på, at der ikke er nogen som helst garanti for, at DUCs milliardprofitter bliver geninvesteret i Danmark. Alt taler for, at langt den overvejende del vil blive ført ud af landet og anbragt dér, hvor A. P. Møller, Shell, Chevron og Texaco finder det mest profitabelt. Denne enorme kapitaludførsel har staten slet ikke garderet sig imod. Det er disse skandaler, som den danske befolkning kan komme til at betale dyrt for i de kommende årtier.

Den famøse aftale indeholder en lang række bestemmelser, som det bliver nødvendigt at se nærmere på. Der bliver også fortolkningsspørgsmål af forskellig art. Det ligger dog helt klart fra starten, at aftalen kun gælder gas leveret fra de fire strukturer: Dan, Gorm, Cora og Bent. Findes der gas andre steder, så er det fortsat eneretsbevillingen, der gælder, det vil sige, at A. P. Møller kan gøre med gassen, hvad han vil.

Vi har også adskillige spørgsmål, vi vil stille for at klare det op. Vi finder imidlertid ikke, at det altid og uanset spørgsmålenes karakter vil være fyldestgørende, at de besvares af handelsministerens embedsmænd, som ikke kan være eksperter på alle områder. Derfor har kommunisterne også foreslået, at der ud over den normale udvalgsbehandling med spørgsmål fra udvalget og svar fra ministeren afholdes en høring, hvor eksperter indkaldes til at besvare spørgsmål.

I vurderingen af gasprojektets samfundsøkonomiske konsekvenser siges det i indledningen, at udgangspunktet er det fremlagte hovedprojekt, fase 1, og herefter tilføjes – jeg citerer:

»Det pointeres, at opgaven har været at vurdere dette projekt, ikke at vurdere, om dette projekt er det bedste af forskellige mulige projekter.«